

Mladen Vedriš predstojnik je na Katedri za ekonomsku politiku Pravnog fakulteta u Zagrebu. U svojoj karijeri je obavljao dužnost predsjednika Izvršnog vijeća Grada Zagreba za vrijeme domovinskog rata, člana Sabora RH, zatim potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske za područje gospodarstva, te predsjednika Hrvatske gospodarske komore.

Član je Nacionalnog vijeća za konkurentnost, predsjednik Nadzornog odbora "Podravke", te član Savjeta Hrvatske narodne banke. Autor je više studija, te znanstvenih i stručnih radova iz područja ekonomije, sudionik niza domaćih i međunarodnih projekata, te znanstvenih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu.

Svaka je institucija živući sustav

Komentar Mladena Vedriša

Često, u vašem gradu, ili još više, kada se zateknete u drugom okruženju, zapazite impresivne građevine koje su nastale u jednom vremenu. Pred godinu, deset, stoljeće ili i više. A te zgrade, ili blok zgrada, ili impresivni dio neke cjeline, imaju svoj *autohtoni život*, ali i svoju povijest; pamte i sudbonosne i obične događaje. Takvo zdanje živi svoj život intenzivno i svojom nazočnošću i korištenim prostorom *formatira* životna događanja. Svejedno da li je riječ o zgradi parlamenta, galeriji, stambenoj zgradi, stanici metroa... Koliko ljudi i sudbina...

I, tek negdje iz znatizelje i tek ponetko će se zapitati: tko je tu zgradu dao izgraditi, tko je bio investitor, tko je njen tadašnji i današnji vlasnik. Neusporedivo je intrigantniji *njen život* i isto tako život i događanja koja se odvijaju baš zato jer je ona tu, jer postoji...

Druga je, pak, fascinacija našeg življenja sadržana u činjenici, da smo mi kao osobe konstanta u vremenu i prostoru; po svojim mislima i atributima, a također u onom neposrednom materijalnom pogledu. No, nakon četiri, osam, dvanaest godina potpuno smo novi subjekti, jer je to vrijeme kada se sve životne stanice u nama potpuno izmijene. Stare nestaju, a sustavno pristižu nove. Ali, mi u svojoj ukupnoj aktivnosti i bivanju, stalno smo isti, tu u psihologiji i sociologiji nema promjene, zar ne?

I - sada se stiže na teren naše *domaće zadaće*: "*Every Institution is a Living System*" i sigurno jedne od najintrigantnijih priča/trilera: **odnosa čovjeka i njegova djela**. Kompanije, danas već institucije, poput Forda, Chanella, Helene Rubenstein, Thyssen-Krupp-a, Gavrilovića, Rotschild banke, žive vlastite živote, koje im je u jednom trenutku podario neki nadahnuti i sposobni pojedinac. Osoba koja je imala znanja i smionost, sreće i upornosti da njihova pokretačka ideja postane poslovna i proizvodna stvarnost. Tada, prije ili kasnije, u tu stvarnost stižu, bivaju u njoj, prolaze i odlaze pojedinci; desetine i tisuće ljudi, koji poput onih stanica u ljudskom biću, daju svoj doprinos njenom životu i razvoju, a zatim odlaze da bi ih naslijedili i/ili zamijenili drugi. A, kako se to kaže suvremenim žargonom, *brand* živi svojim punim životom i dalje. Nešto poput naših, već spomenutih zgrada. Ime i pojava osnivača postaje *marketinški alat*; slika iz određenog razdoblja, svjedočanstvo tradicijske vrijednosti i povjerenja...

A kompanija uporno živi svoj život: isporučuje proizvode i usluge, zapošljava, sudjeluje, ovako ili onako, u ukupnom ekonomskom i javnom životu svojeg bližeg i daljeg okruženja. Vlasnici se često, upadljivo ili neupadljivo udaljavaju, mijenjaju... smanjuju ili povećavaju svoje udjele...

I da zaključim s usporedom koja je tu i tako je živa. Pozicija institucije, ovdje mišljeno kao kompanije, vrlo je slična poziciji države i njenom odnosu prema građanima i vlastitim stanovnicima. Oni su je stvorili, oni je ovako ili onako oblikuju - demokratskim izborima i Vlasti koju su odabrali; ali ona traje i ide dalje, dok se njeni *dioničari* mijenjaju i mijenjaju.

Institucije zaista žive svoj život, zar ne?